
Lokalpolitikarane sine arbeidsvilkår

Meir enn eit spørsmål om godtgjering

Utstillingsvindu for kvinner i lokalpolitikken, Alta 12-13 juni 2008

Hans-Erik Ringkjøb, Rokkansenteret

Fokus på godtgjering

- Lang tradisjon i Noreg om at lokalpolitikk skal vera ulønna – sett på som ei borgarplikt
- Lang kamp for å få aksept for rimeleg godtgjering
- Tilbakevendande problem i mange kommunestyre – vedtek si eiga godtgjering
  - Politisk "lønsauke" vert aldri applaudert
- Ein overordna regel bør vera: ingen skal tapa på å delta

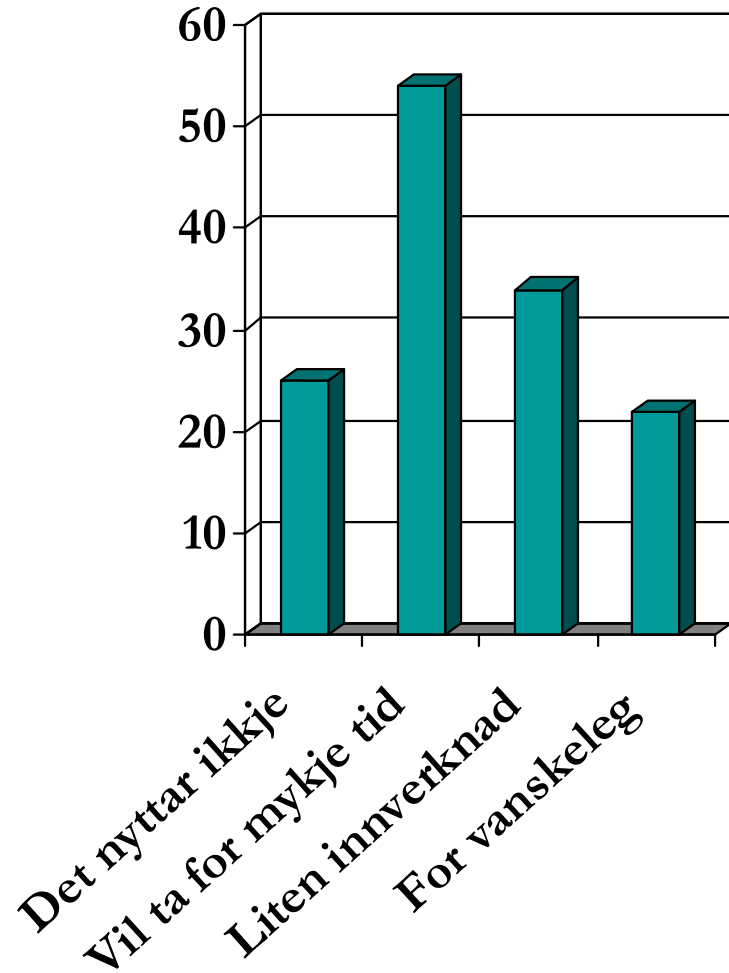

Kva handlar arbeidsvilkår egentleg om?

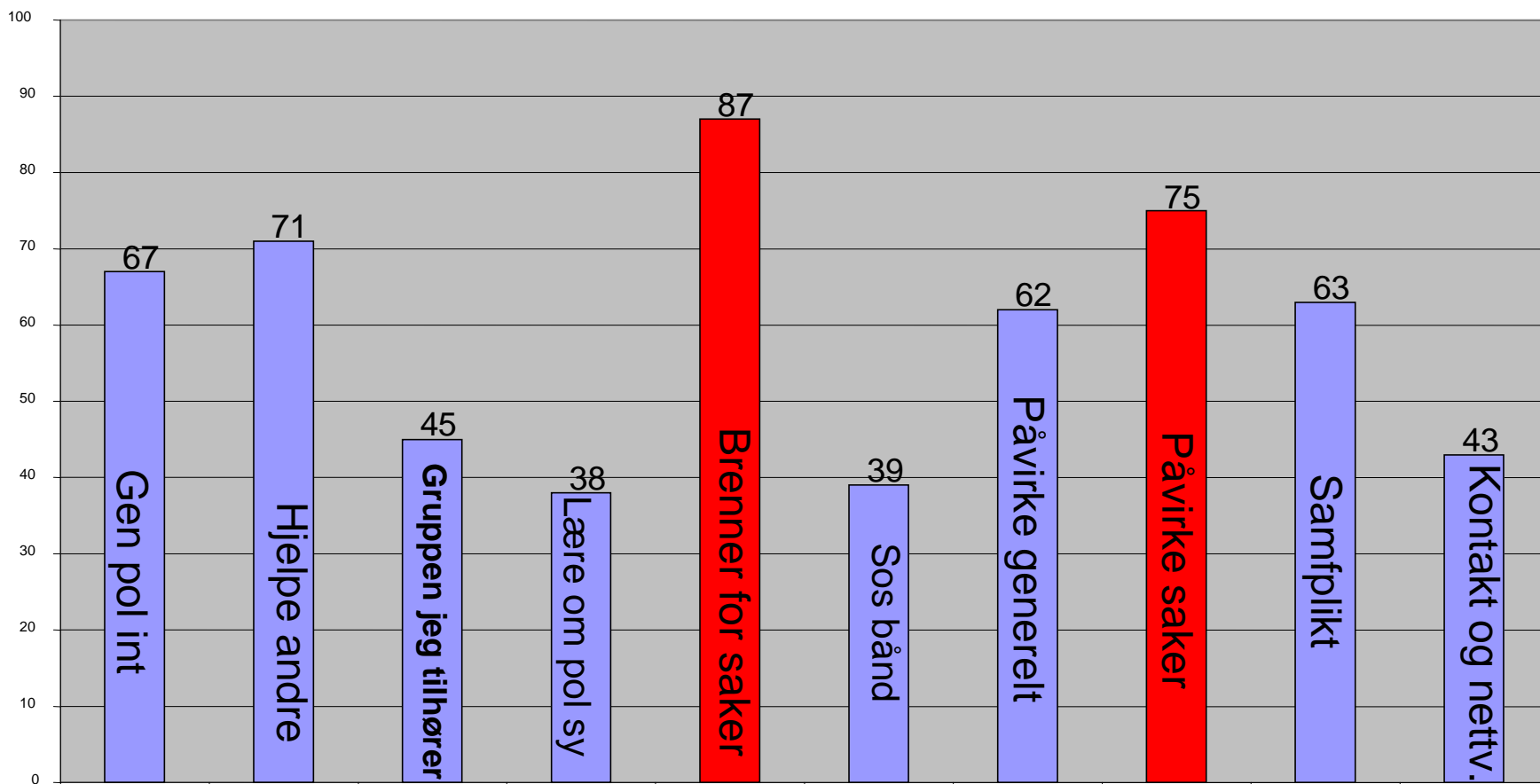
- Rammevilkåra for å vere lokalpolitikar
  - Møter, sakspapir, miljø i lokalpolitikken, kontakt mot innbyggjarane og media osv.
- Gjere det attraktivt å ville vera med og å halde fram i politikken
- Det må vere moro, oppleving av at det gir meining, oppleving av å få vera med.

Eit viktig spørsmål, kvifor sluttar folk i politikken eller ikkje vil delta?

- Eit altoverskyggande problem – lokalpolitikken stel for mykje tid
- Samanlikna med tid er godtgjering ubetydeleg som grunngeving
- Dei som vil halde fram i politikken er dei som vil ha auka "løn" for strevet
- Dei andre vil ha betre "arbeidsvilkår"

Eit anna viktig spørsmål, kvifor vil folk inn i politikken?

Er tid berre eit påskot for å koma unna?

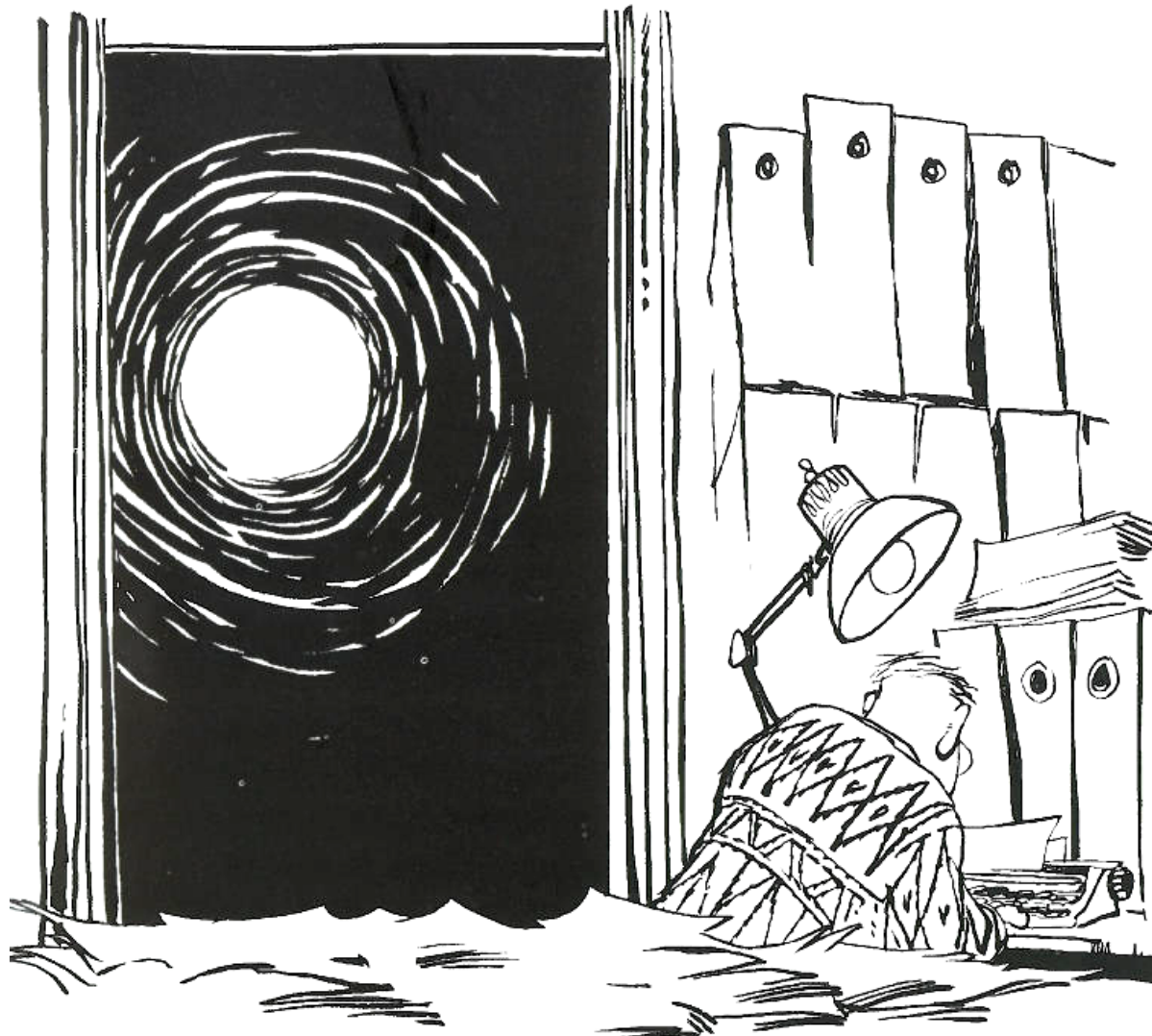
- Det kan det vere, men få kommunar har tatt spørsmålet om tid alvorleg:
  - Sju av ti kommune har kveldsmøte i kommunestyret
  - To av ti kommunar har barnevaktordning
  - En av ti kommunar har taletid på møta
  - En av ti kommunar har sluttidspunkt på møta
  - 4 % har regler for sakslengde pr sak

▪ Kjelde: Kommunal Rapport

Eit par lokale dømme

- Jo færre kvinner, dess fleire verv...
- Møte på møte, litt om livet i formannskapet
- Eg berre må få sagt det, eg berre må
- 10 kommunale romanar i året

Kjelde: Larsen og Offerdal 1994

Kva er problema og kva har vore løysingane?

- Hovudproblemet er at lokalpolitikken tek for mykje tid
- Det må vera mogleg å kombinere lokalpolitisk engasjement med anna engasjement
- Svært få sluttar fordi dei er skuffa over systemet
- Det må vera meiningsfullt å delta

Færre folkevalde tyder på at tid ikkje blir sett på som eit problem

■ Færre politikarar

Valår	Folkevalte
1979	13772
1983	13806
1987	13469
1991	13073
1995	12663
1999	12253
2003	11138

- Potensielle konsekvensar:
- Profesjonalisering
- Meir jobb på kvar politikar – mindre tid
- Dårlegare representativitet
- Mindre kontakt veljar – valte
- A - og B – lag

Ulikt fokus i Utstillingskommuneane

- Alta - tiltak for å aktivisere småbarnsforeldre politisk
- Enebakk - frikjøpsordninger av politikere med høy belastning i forhold til lokalpolitiske verv
- Løten - satse spesielt på utvikling av nye og bedre møteformer og møter på dagtid
- Vestnes - bedre arbeidsvilkårene for lokalpolitikere som jobber turnus.